

Til: Politiet i Stavanger

Fra: Eirik Faret Sakariassen

Stavanger, 26.02.16

Anmeldelse – Soldiers of Odin Stavanger/Odins Soldater Stavanger

Jeg vil med dette anmelde grupperingen Soldiers of Odin Stavanger/Odins Soldater Stavanger for brudd på politilovens § 26 og at dette bør straffes jf. § 30. Bestemmelsen har følgende innhold:

§ 26. Forbud mot privat rettshåndhevelse

Det er forbudt for andre enn politiet å organisere eller delta i privat virksomhet som har som formål å opprettholde offentlig ro og orden eller drive andre former for alminnelig rettshåndhevelse på offentlig sted.

Forbudet i første ledd er ikke til hinder for at det etableres vakthold som tilsikter å beskytte person eller eiendom eller verne om naturen. Forbudet er heller ikke til hinder for at en arrangør av allment tilgjengelig sammenkomst eller tilstelning etablerer vakthold for å opprettholde ro og orden under arrangementet.

Gruppen har startet patruljering i Stavanger kvelds- og nattestid i helgene. De går sammen i en gruppe på 14 personer, alle ikledd samme sorte uniformslignende jakke med emblemer på ryggen. De har beskrevet seg som en «privat natteravnstjeneste¹», men de skiller seg kraftig fra måten Natteravnene opererer på.

Lederen i Soldiers of Odin, Kim Roger Mæland, uttaler om det grupperingen skal gjøre, og forskjellen på de og Natteravnene:

«(...) Mæland sier det er forskjell på Odins soldater og Natteravnene.

– Natteravnene griper ikke inn. De ringer politiet og holder avstand. Vi griper inn der vi ser at det er fare for at noen kan bli skadet, sier Mæland.» (Rogalands Avis²)»

Lederen uttalte til TV Aftenbladet³ at «de skulle ut i patruljering i Stavangers gater» og at «(...) vi hjelper de det skulle være, uansett hvem det er og hvilken rase det er.»

Internasjonalt er gruppen startet i Finland, av nynazisten Mika Ranta⁴, som en konsekvens av det økende antallet flyktninger til Europa⁵. Lederen av den norske organisasjonen Ronny Alte uttalte til Fædrelandsvennen (25.01.2016) følgende om bakgrunnen for opprettelsen av organisasjonen.

«Vi er mange som er lei av utviklingen i samfunnet. Mange er lei av at kvinner ikke kan gå i fred, av økt omsetning av narkotika og så videre. I det siste har det vært flere mindre alvorlige

¹ <http://www.nrk.no/rogaland/far-assosiasjoner-til-urogrupper-i-ungarn-1.12815131>

² <http://www.dagsavisen.no/stavanger/leder-for-odins-soldater-tviler-p%C3%A5-at-politiet-vil-gj%C3%B8re-noe-1.689821>

³ <http://www.aftenbladet.no/tv/#!/video/101053/slik-opererer-odins-soldater-i-stavanger>

⁴ <https://news.yahoo.com/finlands-soldiers-odin-face-off-against-huggy-ladies-035109574.html>

⁵ <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-finland-idUSKCN0UR20G20160113>

og alvorlige overgrepssaker mot kvinner. Politikerne tar det ikke på alvor og politiet får ikke de ressursene de trenger [..]»

Gruppen Soldiers of Odin bruker klær, symboler og en språkbruk som utvilsomt er knyttet til høyreekstreme miljøer. Bruken av soldater, svarte jakker og en retorikk basert på «rase» er i sum en veldig uheldig og potensielt farlig kombinasjon. Det er klart at de har et offensivt formål.

Det er videre klart at det faktum at Natteravnene driver en lovlig virksomhet med noen av de samme elementene, ikke innebærer at Soldiers of Odins virksomhet er lovlig. Vi vil vise til følgende vurdering av forskjellen mellom handlingene til de ulike organisasjonene:

«Natteravnene stiller klare krav til sine medlemmer, arbeider ut fra kjente og defensive forebyggende prinsipper, har en utpreget sivil profil og et tett samarbeid med blant annet politiet.

Odins soldater derimot – i hvert fall slik de er beskrevet i pressen – stryker på de fleste punktene i denne vurderingen.» (Kai Spurkland, doktogradsstipendiat Politihøgskolen⁶)

Politolovens § 26 inneholder et klart forbud mot privat rettshåndhevelse. Fra Ot. Prp.nr. 22 (1994-1995) kommentar til den enkelte bestemmelse fremgår det at paragrafens første ledd forbyr de handlingene *«som har opprettholdelse av den offentlige ro og orden eller alminnelig rettshåndhevelse på offentlig sted som formål.»* Det er klart at denne grupperingen har dette som formål, noe som understrekes ved at de patruljerer i gatene og har uttalt at de skal dekke opp for det de mener er politiets manglende ressurser.

Videre uttales det i forarbeidene at: *«I annet ledd presiseres det at organisert vakthold med sikte på vern av person, eiendom eller naturen ikke er forbudt. Forbudet i første ledd omfatter heller ikke vakthold som skjer i regi av organiserte ordensvern ved allment tilgjengelige sammenkomster. Begge disse typene vakthold skal ha et defensivt preg.»*

Denne gruppen har ikke et slikt defensivt preg, og faller for øvrig ikke inn under unntaket. Det å patruljere gatene på den måten Soldiers of Odin selv har forklart at de gjør faller klart inn under § 26s forbud mot at private skal opprettholde den alminnelige lov og orden. Det er heller ikke noen tvil om at dette har skjedd, og det vises i den sammenheng til de ulike medieoppslagene. Dette skal derfor straffes jf. politilovens § 30.

Frem til saken er ferdig etterforsket anmoder jeg politiet om å bortvise grupper tilknyttet Soldiers of Odin fra Stavanger sentrum. Jeg legger til grunn at politiet etterforsker og straffeforfølger dette, og at eventuelle andre grupper som utøver privat rettshåndhevelse håndteres på samme vis.

Med vennlig hilsen

Eirik Faret Sakariassen (sign.)

⁶ <http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Kronikk-Odins-soldater-driver-i-strid-med-politiloven--Kai-Spurkland-8369952.html>